

# **PAULO ME NEENENI MANU LETA TIMOTI BAU ME**

## *Paulo Jewablenige Timoti ne*

<sup>1</sup> Cane, Paulo, Keriso Yeesu me ätyepäneji biname gäne Acejiyame me singi miji pi. Cane ätyepäneji gäne ireclota poto cidi me mene jajename, lui ireclota Acejiyame te ituge jaji ceerame piiyepu lui ireclota mime yene, mine liba Keriso Yeesu cama yepä gemi. <sup>2</sup> Timoti, ätrunga cabu ca lui cäme miijirage bägrä gäte, cane määme bau me yoogärenine. Acejiyame mime Babe piiyepu Keriso Yeesu mime Yageyame, teeme miiji te määme cabu lenajame, teepi owecu äbitame määme tääpume piiyepu poode ceerame meebline.

## *Paulo me Eso Mene piiyepu Kokre Ceera Mene*

<sup>3</sup> Cane Acejiyame ne eso yääcärune, cane lui tääpume kaakesea jewenenine toraca ngenecu piiyepu miijirage asicmenta cama epu pana cäme saarewale cina liiyepu. Cane teebine eso yääcärune iyeta padare, ciiye bimu, cäme irecu ätumuta ngalebora liba meebline ngii naajananune. <sup>4</sup> Cane ngene jotwine määme ele mäcu poto cidi me, siige cane baborage singi gäne meeblinerage päpäname, piba cane baborage gege lenajame. <sup>5</sup> Cane cuta ngene jotwine määme toraca ätrunga poto cidi me, epu ätrunga määme daade Loisi me piiyepu määme mage Yuunis me ätrunga liiyepu. Cane umle gäne, egä määme cuta pepu ätrunga pisi nyene. <sup>6</sup> Peei name pi

cane naajenine, maane gone yaabmalute pui kaakesea ne, Acejiyame lui nääcärepi meebine, cane liba ime laacitepene määme papa cabu me. <sup>7</sup> Ingle Acejiyame te lui Seemo itu nicärininuji mibibine, lica niwenininuge wälu me, pätä kokre nicärininuge, niwenininuge singi äbitename poto biname bime täüpume piiyepu cängena lenajame.

<sup>8</sup> Peei name pi wälu ajiri gone läbitumi mime Yageyame ne aitnejame, cuta käme täüpume ajiri gone, lui te krokeciyiye mete cabu nanajinige ingle teeme kaakesea name pi. Eewe, pätä maane cane cama mäpu cabu näämyemutepi Miji Mene name pi. Acejiyame te kokre nääcärenige maane pee i ne wawename. <sup>9</sup> Tabi niiya cabu ca nisecrarinuji mibibine, siige nisoglicnini teeme binamewale täüpume, lica mime kaakesea name pi yepä teeme singi piiyepu owecu name pi. Agedna me ni-inäce gaabe me tabe uja ngene jotwananuji mibibine owecu wawename Yeesu Keriso me cabu ca. <sup>10</sup> Siige page ai padare cabu mine teeme pui owecu ne ituge päpäna, Keriso Yeesu mime ireclota ceera biname te lipu täduji. Miji Mene cabu ca mine umle gemi, egä Keriso ituge budre me kokre ne agli piiyepu ngälu käco ireclota ne aboclomta mime täüpume.

<sup>11</sup> Acejiyame te cebine itu najuji Keriso me ätyepäneji biname me lenajame cuta Miji Mene ne acenename cuta piiyepu abiberäjame, <sup>12</sup> pee i name pi cane cewe oocaninine ai mäpu cabu. Yepä cane ajiri wälu lica gäne, ingle cane umle gäne, cane laati cabu me ätrunga ne ituge acita; siige cane umle gäne, egä tabe lui Miji Mene näcäruji, teeme kokre pisi nyene pui mene ne ire atwime

ngälu ngälugaabe me. <sup>13</sup> Cane lipu naabiberäjepene maane bäärmi agedname piiyepu biname bine abiberäjame, maane pepu jewenepi. Kokre joomlepi ätrunga piiyepu singi bine, lui mimi negi, mine liba Keriso Yeesu cama yepä gemi. <sup>14</sup> Aceji Seemo lui te mime cabu enajenige, maane teeme kokre ca Miiji Mene ne joomlepi, meebine lui mene ituge ceera jajanename.

<sup>15</sup> Maane umle gäte, egä iyeta ätrunga biname cina Asiya probins ngalebora cebine ituge abmala, cuta Pugelus Hermogenes. <sup>16</sup> Yageyame te Onesiporus ne teeme ingle cama owecu jaawenepi, ingle tabe cebine bucurage gääbu ngenecu miiji me itu naawenanepi. Ngänu gyene, cane krokeciyi mete cabu nanajenige, tabe ajiri lica ge, <sup>17</sup> yepä tabe liba tatyaramtepi Rooma babo cewe me, tabe närngepi, ngälu näpänepi. <sup>18</sup> Yageyame te teebine owecu jaawenepi atrana bimu cabu! Maane iyeta umle gäte, tabe Epeso babo cewe je cebine lipu bucurage mule ca nätityärepi.

## 2

### *Mäpu cabu Lipu Lenajame Wälu cäco*

<sup>1</sup> Timoti, ätrunga cabu lui cäme bägrä gäte, maane kokre äbitepi Acejiyame me baborage miiji cabu ca, lui mime yene, mine liba Keriso Yeesu cabu ninajininuge. <sup>2</sup> Maane lui abiberäja ne ituge ätecija cäme bau ca biname bime irewale, ecäremepi toraca biname bine, lui cina miiji gemi poto bine abiberäjame.

<sup>3</sup> Mijirage cubu biname te mäpu cabu lipu yäämyemutuge, maane cuta miji mäpu cabu pepu näämyemutepi Keriso Yeesu miji pi. <sup>4</sup> Cubu biname te eei taatu ne jaawenuge, teeme cubu mope biname te lui täüpume jaajuge. Tabelica cewe kaakesea cabu labrabituge, ingle tabe singi gyene teeme mope biname ne ngenecu miji me wawename. <sup>5</sup> Coo piiyepu lui biname te luuwamuge daremu acatame, tabe äblicäco päpäna, liba bääclena me toracarage mule bine lica yääcwetnimuge. <sup>6</sup> Piiyepu lui calwacupi biname te baborage kaakesea birige wawena, tabe miji niinäce kuu bine ärucna. <sup>7</sup> Maane miji ngene jotwananepi ai poto cidi me, siige mime Yageyame te page naawenepi maane umle äbitame iyeta gwidape poto cidi me.

<sup>8</sup> Yeesu Keriso, Acejiyame te lui ne erpinantuji budre cabu ca, lui tage Daawida me kaakesaare, cane lipu ituge abiberäja Miji Mene cabu ca, tabe miji puma määme ngenecu cabu. <sup>9</sup> Ingle naace popi cane Miji Mene jaajananemune, peei name pi cane cewe oocanenine, ätäyäneji gäne niiyaniya mule biname bime pana. Yepä Acejiyame me Mene ätäyäneji lica gyene, <sup>10</sup> peei name pi cane nämyemutenige iyeta cewe oocanena cabu je Acejiyame me äjäcräneji biname bime name pi naace täüpume Keriso Yeesu teebibine niiya cabu ca äsecrerame siige iyeteta ireclota ceerame. <sup>11</sup> Ai lui toraca iicana gyene egä,  
“Mine liba Keriso cama budre,  
mine cuta teta cama ireclota lenaja.  
<sup>12</sup> Mine liba mäpu cabu ämyemutana,  
mine cuta teta cama biname bine waadena.

Mine liba teebine aina,  
tabe cuta mibibine aina.

**13** Ngänu gyene, mine liba toraca ngenecu cama  
lica teeme täüpume,  
yepä tabe toracarage mime täüpume,  
ingle tabe pipuyame gyene.”

### *Keriso me Toraca Kaakesea Bägrä*

**14** Määme ätrunga ingle biname bine cääri jejemepi ai poto cidi me. Acejiyame me opo gaabe je jejemepi teepi abmalame äcela mule ne mene poto cidi me. Teepi pui mule cabu ca nuuja miiji ne lica jäätäpäni, yepä sabe jaawenimusi, lui biname cina yäätecijemuge. **15** Kokre äbitepi maane Acejiyame me opo gaabe je toracarage kaakesea bägrä lenajame, lui te ajiri lica birige teeme kaakesea täüpume, yepä conocäco yaabiberäjimuge toraca mene Keriso poto cidi me. **16** Gone emä lenaja, luma Acejiyame cäco budubuduma mene jaatramus, ingle biname bine cuude padare jaawenimusi Acejiyame bau ca pui mene cina. **17** Pepu mene lui babo droobo pana gyene, tääpe ne lui te yaarwenuge. Pipu muleyame biname gegi lui Humenus piiyepu Piletus. **18** Teepi toraca gaabe ne yaabmalepäsi, jiicemenäsi, egä mine uja budre cabu ca ituge arpinera, siige nuuja biname bime ätrunga ne sabe jewenenäsi. **19** Yepä lui caage ingle bine Acejiyame te ituge ätecre, akocneja lica. Pui cabu apu oogäräneji gyene egä, “Yageyame umle gyene, teeme binamewale laati bemi,” cuta apu oogäräneji gyene egä, “Laati te liba jiicuge, egä tabe Yageyame me biname gyene, tabe miiji ätecita niiya mule wawena cabu ca.”

**20** Baborage mete cabu silba piiyepu gol disi taatu lica gemi, yepä uli ca piiyepu gawe ca wawenäneji disi cuta piti nemi. Poto lui modamoda mule tääpu memi, poto lui papa mule tääpu memi. **21** Lui biname te luucranuge walya abiberäja cabu ca, cane lui tääpume bii jiicine, tabe ibibi birige toraca mule tääpume epu silba, gol disi liiyepu. Tabe ituge mara me äbita teeme Yageyame tääpume. Tabe miji birige teeme tääpume, ireire yaanajuge iyeta miijimiji mule bine wawenetnäjame. **22** Jigyemepi mamyepi biname bime singisingi mule bine, ericnemepi conocäco lenajame, ätrungame, singi lenajame ätrunga biname tääpume piiyepu teta cama lenajame poode cama. Maane ai mule bine gigri jewenemepi biname cama, ätrunga cabu lui toraca gemi. **23** Yepä emä gone, luma biname cina budubuduma piiyepu ngene atwanena cäco mene jaatranimus. Maane umle gäte, egä teepi mene abaja cabu me latyaruge. **24** Yageyame me kaakesea biname te gone mene abaja, päta tabe miji owelaamelame lenaja iyeta biname bime tääpume. Tabe miji miijurage piiyepu cängena abiberäja biname lenaja, **25** cängena lui te yaablawäjemuge teeme äciseräjayame bine. Acejiyame te pama teebibine pagege atatrongära teepi umle äbitame, ngena gyene toraca. **26** Piba teepi täcnärininusi Satani bau ca, lui te teebibine itu jaabaletnecemepi teeme dici ca, siige itu jaawenemepi teeme singi ibi otnime.

**3***Mene Ceräcerägääbu Padare poto cidi me*

<sup>1</sup> Timoti, maane ngene gone ätrimela, egä ceräcerägääbu padare cabu mage mäpu cirege. <sup>2</sup> Piba biname cina teeme täüpume taatu singi cirege, piiyepu rarekaake singisingi, mope modamoda, teemämu awepyeräja. Teepi niiya mene ca nuuja biname bine sabe jaawenimus, mage babe bime täüpume ätecija käco, eso mene umle käco, ätrunga käco, <sup>3</sup> asicnenta käco, owecu käco. Teepi niiya mene jiicemusi nuuja biname bime poto cidi me, cängena lenaja umle käco, asabla käco. Teepi jäägyemusi iyeta ngena gemi miji. <sup>4</sup> Teepi angletnejayame birige, mage aglecayame, teepi teemämu babo läbitininusi. Teepi tääpe gwidape täüpume magerage singi, lica Acejiyame täüpume. <sup>5</sup> Teepi puu jiicusi, egä teepi ätrunga biname gemi, yepä teeme ireclota cabu ca jääpänusi, egä pui toraca lica gyene. Maane pepu muleyame biname bime cabu ca cude padare äbitepi.

<sup>6</sup> Teeme poto cina biname bime mete cabu me yääbäcnusi opo ire awename ngenecu onyaonya magebi bine, lui cina niiya mule sigu cama, teeme singisingi cina lui bine ewadanemenisi. <sup>7</sup> Teepi pui magebi cina puu itecijanenemige abiberäja mene, yepä gwidape teepi äblicäco gemi umle äbita toraca mene piiyepu mule poto cidi me. <sup>8</sup> Yanes Yambres naabi Moose ne lipu iciseräjäjäsi, pui rooriye cina pepu iciseräjinisi toraca mene ne. Teepi mopemuli käco gemi, ätrunga bine ituge abmaläcema. <sup>9</sup> Yepä teepi äblicäco lecaleca padare

pepu mule acnetneja, ingle nata iyeta biname cina teeme buduma ne jäätäpnusi, epu pana Yanes Yam-bres naabime buduma te lipu pajecu me äbituji.

*Paulo me Ceräcerägääbu Umle Mene Timoti tääpume*

<sup>10</sup> Timoti, maane käme abiberäja ne piiyepu ireclota mule ne ituge äcwetna. Cane liiyeme ericnenine, maane cuta piiyeme. Maane cebine ingwe ituge äcwi ätrunga mule cabu, cängena lenaja cabu, owecu mule cabu, mäpu cabu ämyemutana cabu, <sup>11</sup> cewe oocanena cabu. Cebine lipu ituge sabe wawena meebine cuta piiyepu. Maane umle gäte, ngena mule cina läbitipesi käme tääpume Antiyoka je, Ikoniya je, Lustra je, biname cina lipu mage sabe nawenanepesi puma, yepä Acejiyame te cebine nasatanepi iyeta cabu ca. <sup>12</sup> Yoo iyeta laati bemi singi Acejiyame me singi ibi lenajame Keriso Yeesu cama alenglecäjame, teebibine pepu sabe wawena birige. <sup>13</sup> Yepä concono biname piiyepu walya angletne-jayame, teepi niiya cabu ca iyeta niiyarage me läbitininusi. Teepi poto biname bine yaangletnäjemusi piiyepu teemämu langletnäjinusi. <sup>14</sup> Yepä maane te gone toraca mene ne yaabma-lute, meebine lui mene ituge abiberäja, piiyepu maane lui mene ne jäätungepete. Maane umle gäte määme abiberäja biname laati bage. <sup>15</sup> Maane ngene gone ätrimela, egä bägrä matikäli cabu ca maane umle äbitujite Oogäräneji mene. Teepi ibibi gemi meebine abiberäjame ireclota poto cidi me, lui ireclota ne biname cina jäätäpnusi, ätrunga ne liba yaacitusi Keriso Yeesu cabu me. <sup>16</sup> Iyeta Oogäräneji mene

lui tääpume Acejiyame te ituge ngene atwanena ceera, miiji gemi abiberäjame, niiya mule awabudnitame, ablawejaame, gaabe awabame conocäco ireclota cabu me. <sup>17</sup> Siige lui biname te Acejiyame me kaakesea jaawenuge, tabe mage umle cama piiyepu cängena amacetnäjäneji birige miijimiji mule bine wawenetnäjame.

## 4

<sup>1</sup> Acejiyame piiyepu Keriso Yeesu, lui te cirege budre biname piiyepu ireclota biname bine atrana, cane teeme opo gaabe je ai umle mene naajenine! Ingle Keriso Yeesu te cire tacnenutepi biname bine waadename, cane peeи name pi naajenine <sup>2</sup> maane bäärmي agedname, mene jajanename, ngänu gyene miiji padare coo lica. Maane biname bine ätrunga me jewenemepi, egä määme mene lui toraca gyene; maane teebibine eblawäjemepi, kokre ecäremepi, cängena ebiberäjemepi. <sup>3</sup> Padare te tädenige, biname cina liba singi lica ätecijame toraca mene ne Keriso poto cidi me, yepä teepi teeme singi bine pa yääcwetnemepesi, pa jäärngemepesi abiberäja biname bine, teeme singi ibi lui cina yaabiberäjimusi. <sup>4</sup> Teepi toraca mene ne kaake ca pa yääcelyärepesi, pa latatrongäripesi gidä mene ätecijame. <sup>5</sup> Yepä maane te ireire lenajame iyeta padare cabu; näämyemutepi cewe oocanena cabu, määme bäärmي kaakesea jewenepi, piiyepu Acejiyame me kaakesea bägrä te ngena bine wawename, maane iyeta peeи bine jewenemepi.

<sup>6</sup> Padare te bii tatyaramtige cane uudi apirame, epu pana Acejiyame ne lipu gwidape ca

yiiwäräjusi. Siige padare age sena cane ai ire-clota ne abmalame. <sup>7</sup> Cane miijirage cubu itu tiicumene, cäme uuwama ne itu timlitumene, ätrunga ne lica itu sebma-lumene. <sup>8</sup> Siige Acejiyame te cäme daremu ne itu secitumi, siige joomlenige. Pui lui niinäce manu daremu gyene, tabe lui yääcäranemuge iyeta biname bine, lui cina conocäco gemi Acejiyame me opo gaabe je Keriso me kaakesea name pi. Yageyame Yeesu Keriso lui te conocäco atrana biname gyene, tabe te cäme daremu cire näcärepi atrana bimu cabu piiyepu cuta cire yääcäranemepi pui yepä daremu iyeta eei bine, lui cina baborage singi gemi tabe acnenu-tame.

### *Mene Timotirage bau me*

<sup>9</sup> Ngena ne gone taawenumi, watata tädepi cebine päpäname. <sup>10</sup> Deemas singi läbitepi gawecewe mule tääpume, siige nabmalepi cebine, lädepi Tesa-lonika me. Kreskes lädepi Galatiya me, piiyepu Taitus lädepi Dalmatiya me. <sup>11</sup> Yepä Luuka taatu sine cane cama. Toomlepi Mareko ne, secanepi aim, ingle tabe miijirage gyene cebine ätityerame. <sup>12</sup> Yepä Tukikus ne cane ituge ätyepa Epeso me. <sup>13</sup> Maane liba tädepi, cäme gäbu gwidape nacanepi, Trooasi je lui saabmalepene Karpus cama. Cäme peba cuta nawademepi, cuta maamoi tääpe cabu lui oogäräneji nawademepi.

<sup>14</sup> Aleksanda, laati te gwidape bine jaawen-imuge kopa ayana ca, cebine mage niiyarage nawenumi. Yageyame te pagege ceera teeme pee niiya daremu. <sup>15</sup> Maane cängena ire teeme

tääpume, ingle tabe magerage mime mene niciseräjipi.

<sup>16</sup> Cebine liba ciitacarage atrana puupu me nacanepesi, nuuja te lica nätyärepi, yepä teepi iyeta nabmalepesi cebine. Cane irecu ätumutenine, egä Acejiyame te gone daremu jaawenimuge.

<sup>17</sup> Yepä Acejiyame cane cama puga ge, kokre näcärepi cane Miji Mene iyeta jajanename iyeta Acejiyame umle cäco biname bine, lui puga ge mene iiwana puupu cabu; siige Acejiyame te nasatepi budre cabu ca. <sup>18</sup> Piiyepu Yageyame te pa nasatepi iyeta niiyaniya gwidape cabu ca, siige cängenarage cire nacanepi cabu me, tabe luma mope biname me enajenige. Teebine yaawepyeräjesi iyeteta, iyeteta. Ai mene toraca gyene.

### *Paulo me Yewo Mene Timoti bau me*

<sup>19</sup> Prisila teeme rooriye Akwila naabine jaawablepi. Cuta jewablepi Onesiporus ne teeme ingle cama. <sup>20</sup> Eratus Korinito jage, yepä Tropimus ne cane saabmalepene Miletu je, ingle tabe pita cama ge. <sup>21</sup> Ngena ne gone taawenumi, watata tädepi aimaa, ingwe ca gäbu padare te page tädepi.

Ebulus naawablenige meeble, Pudenus, Linus, Klaudiya piiyepu iyeta poto ätrunga biname lui cina ama, teepi naawablenisi meeble.

<sup>22</sup> Yageyame yaanajepi määme seemo cama. Acejiyame me miiji te weeme iyeta bime cabu lenajame.

Cane ngii Paulo. Siige käme mene ngälu peese.

**Ireclota Mene  
The New Testament in the Bine Language of Papua  
New Guinea  
Nupela Testamen long tokples Bine long Niugini**

Copyright © 1993 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Bine

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files  
dated 9 Oct 2020

0b7e6c06-9d83-54ea-bc99-bd2fbdf2dfe4